

Tutu e taxnūu San Pablu iñā ñá ñuuú Efesu

*Taxnūu Pablu tutú iñā ña ntákuinti'xe i, ñá ntoo
ñuuú Efesu*

¹ Xu'u é Pablú u ne, pustru iñā Jesúcristú u tsí kuan ò ntío Xuva kō é tēé tsiñu ña ko. Taxnūu ú tutú sā'á iñā ña ntáduku ntée Xuva kō, ña ntoo ñuuú Efesu, ña ntákuinti'xe i Jesucristu. ² Xuva ko nī Tó'o ko Jesúcristú ne, na nāxnuu viko ña nto. Na tā'xi ña é kuntōo vá'a nto.

É vā'a é kata'xi Xuva ko kuēnta iñā Jesúcristu

³ Doo ka'nu Xuva ko, dívi Uvā Tó'o ko Jesúcristu. Doo tá'xi ña kō é un ntí'i nūu i é vā'a é tuví e dukún kān tsi kúdadíi o nī Cristu. ⁴ Tsí díl'na dá tuví ñuxiví san ne, nākaxnūu Xuva ko ko kuénta iñā Cristu vata koo é na ntāntoo ña nima kó, vata koo é ña tuví ka kuétsi ko tē xee o nta'a ña. ⁵ Tsi doo ntío ña kō ne, nté díl'na kaka'an ña tsí ki'lí ña kō é kuvi o i'xā ñá kuenta iñā Jesúcristu, váta ò ntío ña. ⁶ Dukuān né, utén uten ntáka'an o tsi doo ka'nu Xuva kō. Doo vā'a o dé ña ni kō. Ná ni dē yíni ña da tá'xi ña ko I'xā ña, ña e doo kuinima ña. ⁷ Nákakū ñá ko kuénta iñā I'xá ña, tsi étí ña niñi ña kuénta iñā ko. Dē ka'nu iní ña ni kō kuetsí kō, tsi doo ntio ña kō. ⁸ Ná te un sīn tsi kuínima Xúva ko kō ne, tā'xi ña é kütú've kō, é ki'in iní ko. ⁹ Tā'xi ña é kütuni ko nee iñā é ntio ña, nuu i é ña ni iní ò, vata ò ntío ña. ¹⁰ Sá'ā dé kuení Xuva kō é viñ ña dá xēe ntúvi i. Natāká nuu ña é un ntí'i vata koo é kodo nūú Cristú da nēé ka é Ío e dukún kan ni da nēé ka é Ío ñuxiví a.

11 É kudadii o nī Cristú ne, nākaxnúu Xuva ko ko ūun tsi nte dí'na vata koo é nī'lí ko íña ña. Kuān o dé Xuva ko vatā o é vā'á o kuíni ña. **12** Kuān o dé ña vata koo é ntí'lí, é dí'na ntí kuinti'xe ntí Cristú ne, vií ntí vata koo é kā'an ñá'a tsi dóo ka'nu Xuva kō. **13** Dívi ntō dí, dá tekū nto tú'ün é nuu é ntaā i, dá tekū nto nté koo nakáku nto ne, kuínti'xe nto Cristu. Kudadii nto ni ñā né, xntéé Xuva ko nto nā'a da tá'xi ña Espíritū Sántū é kunūu ña nima ntó vata ó tá'xi ña xu'u ña. **14** Ta'xi Xuva ko Ėspíritū Sántu vāta koo é kütuni ko tsí vií ntí'xe ña vata ó tá'xi ña xu'u ña dá kūvi naki'lí ña é un ntí'lí nūu i é kāduku ntée ña. Kidáa ne, ka'an ñá'a tsi dóo ka'nu Xuva kō.

Kaikán Pablu nta'a Xuva kō é kuē'e ña é na kuki'in iní ña ntákuinti'xe i

15 Dukuān ne, da téku ko tsi dóo ntákuinti'xe nto Tó'o ko Jēsuú ne, tsi dóo ntákui nima nto ta'an ko, ña ntákuinti'xe i Xuva kō ne, **16** ñá kaxtuví mií u é nakué'e ú sintiá'vi nta'a Xuva ko kuēnta iñā nto. Kanaka'ān kó nto dá kakā'an ntâ'ví u. **17** Kaikán u nta'a Uvā Tó'o ko Jesūcristú, dívi Xuva kō, ña e dóo va'á san, te tā'xi ña é kütú've vá'a nto iñā ña, vata koo é kī'ín díkí nto é kāka'an ña, vata koo é kīní va'a ntó ña. **18** Kaikán u nta'a Xuva ko te nāxi'í nuu ña nuu nto vata koo é kütuni ntó nēe é nī'i nto é kāna ña nto. Te tā'xi ña é kütuni nto tsí ña te nté kaa va'a, ña te nté kaa kuika nuu i iñā Xuva ko é kaxé'e ña ña'a é nakuido da'an ñā. **19** Te tā'xi ña é kütuni nto tsí ña te nté kaa ka'nu ña. Kakuví vií ña é un ntí'lí kuēnta iñā kó, divi ó e ntákuinti'xe ko ña. Nañé'e ñá kō tsí kuvi vií ña nī é un ntí'lí **20** dá nantoto ñá Cristú rkontuvi é xi'i ñá ne, xé'e ña é kutuví ñá diñí kua'a ña e dukún kān. **21** Dií ka ka'nu Jesuu é da xōó ka ña tsiñu na'nú i, da xōó ka ña tsiñu i, da xōó ka ña ntádē kū'vé ñuxiví a, da xōó ka ña e dóo

ka'nu, kuān te ntóo ña vevii, kuān te ntóo ña ntuvi é kí'in o. ²² Ta'xi Xuva kō é kūvi vií Cristu ni é un ntí'i. Tā'xi ña é kūvi Cristu tó'o iñña un ntí'i ntí'i nuu i é kāduku ntée ña ntákuinti'xe i san. Cristú ne, dívi ña é kadē kú've ñá kuenta iñña ña ntákuinti'xe i san. ²³ Ña ntákuinti'xe i sán ne, vata ntáa kúñū Cristu ña. Kanuu mé'ñu kanuu dava ña ña ntákuinti'xe i sán ni da kaníi dū'va ñuxiví san.

2

Nakākú Xuva ko kō, tsi dóo kakuinima ñá kō

¹ Ta'xi Xuva ko ntuvi vā'á iñña nto, dívi ntō é vata ntáa ña xi'i ntáa nto kídaa kuénta iñña kuétsi ntō, dá vāta kuintí'xe nto Cristu. ² Dóo ncho vií nto kuétsi kídaā, dá ntíkin ntó vata xkoó ini ñá ñuxiví san. Dé ntaa nto é kā'an tó'o e ña vā'á san, ña é kadē kû've iñña é ña vā'á é ntoo e dukún kān, dívī é kāka'an nté koo vií ña'a, ña é ña ncho kuintí'xe i Xuva kō. ³ Kuān o dé o, ûn ntí'i ntí'i o, kídaā. Éde o da mií é ntio kō. Dé ntaa o é kāka'án nima kíni ntáa kō, e ntadē kuení kō. Dukuān ne, kantio é ní'i ko é ntō'o ko e dóo ka'nu é kata'xi Xuva ko, ni ûn ntí'i ntí'i ka ña'a. ⁴ Ntá tsi un vā'a tsi ntúnta'ví ini Xuva ko kō, tsí ña te nté kaa kakuinima ñá kō ne, ⁵ ta'xi ña ntuvi vā'á iñña ko kuenta iñña Cristú, kuān te kantio é ní'i ko doxi'i kuenta iñña kuétsi kō. Da mii tsí e dóo va'á Xuva kō é nakakū ñá kō. ⁶ Vata ò ntóto Tó'o ko Jesúcristú ne, kuan ò nántoto ña kó dí ne, ta'xi ña é kuntoo dadíi o ni ñā e dukún kān, tsi kuínti'xe ko Jesúcristu. ⁷ Kuan ò dé ña vata koo é nañē'e ñá ña'a rkontuví ve tsí un vā'a tsi kakuinima ñá kō, tsi dóo vā'á ó de ña ni ko kuenta iñña Jesúcristu. ⁸ Da mii tsí e dóo va'á Xuva kō é nakakū ñá nto da kuínti'xe nto. Ña túvi nēe nuu i é vīi mii nto é nākáku nto, ntá tsi doméni tá'xi Xuva kō é nākáku nto. ⁹ Ña kúvi vīi o

nee nuu i é nākáku ò, vata koo é ña vií ka'nu ò. ¹⁰ Tsí Xuva kō de kú've ñá kō vata koo é da ntántikin o Jesuú ne, vii ò é vā'lá, vata ò ka'an Xúva kō nte dí'na é vīl o.

É kuntōo vá'a o kuēnta iñá Cristu

¹¹ Dukuān né, naka'an ntō nte ntáa nto dí'na, dívi ntō é ña te ña Israee nto. Nták'a'an ñá Israee san iñá ntō "ñá'a, ña é ña ni té'nte kúñu é ïxi i", tsi ntántikin ña vata xkoó ini ña e ntaé'nté ña kúñu ña, kuān te mii tsi ñá é'nte ña. ¹² Kidáā ne, váta kīni ntó Cristu. Tuku ña'a nto é ña Israee. Ña túvī nee iñá é intétu nto, ntē ña ni iní nto xoo é Xuva kō. ¹³ Ntá tsi vevií ne, kudadíi nto ni Jesúcristu. Dívi ntō é ña ni kuvi ki'xi étsin nto Xuva kō kídaā né, ntoo ni'i nto ñá vevii, tsi étí Cristu níñi ña kuenta iñá nto. ¹⁴ Tā'xi Cristu é kuntōo vá'a ò, tsí idé ña é ntūdadíi ña Israee san ní ña e ña te ña Israee san. É nākaán nuu ña mí'i kānti'u kídaā da ntánāa núu ña Israee san ní ña é ña te ña Israee san. ¹⁵ Dā xi'i ñá ne, nantí'i ñá leí san é kāka'an nté koo vii o, é kadē kû've iñá ko. Uun tsi ña'a, ña é xée, ntáda dadíi ña ntuvi ñá'a san, tsi ntákuinti'xe dadíi ña Xuva kō. Kuān o dé ña vata koo é kuntōo vá'a ña ni tā'an ña. ¹⁶ Dukuān né, dā xi'i ñá ntíkā krusi kán ne, nantí'i ña du'xēn é édē ntuvi ñá'a san vata koo é kúvi ntuvá'a dadíi ña ni Xuva kō. É uun tsi ña'a kúvi ña ve.

¹⁷ Vé'xi Cristú ne, ka'an ña nté koo kuntōo vá'a nto, dívi ntō é vata kiní nto Xuva ko, ni ñá'a san é ini ñá ña. ¹⁸ Kuenta iñá ña kuvi kí'lín etsin o nuu Xuva ko, tsi é ni'i ko Espíritu ña, ntuvi ò. ¹⁹ Dukuān ne, ña te ñá tuku ñuú ka nto, ñá te ñá é doto tsi ntaíka ká nto, ntá tsi ña ñuú Xuva ko nto vē. Ña vi'lí Xuva ko nto vē ne, dadíi xnto ni ñá e ntáduku ntée ña. ²⁰ Vata kaa vi'i san ntáa nto, tsí odo nto nú eti vi'i san. Eti vi'i sán ne, dívi tū'un é nakuā'a

pustrú san nī ña ka'án naa Xuva ko. Mii Jesūcristú ne, xuu é odo nūu diñi ntii vi'i san. ²¹ Xo'ō é kudadíi o nī Cristú ne, kuve ta'an o vāta ntáa ntiká nto'o é xīl'í ta'an va'a un ntíi ntíi diñi i, da nté ntuvi o xūkún Xuva kō mí'i ña kakí'vi nté uun nuu i é kīni kaa. ²² Dívi ntō dí, dá kudadíi nto nī Cristú ne, kuve ta'an nto nī ña ntákuinti'xe i san vata koo é kūvi nto xúkun Xuva kō, tsí nuu Espíritu ñā nima nto.

3

Dívi tsíñu Pablu é kā'an ña tú'un va'á san nī ña é ña te ña Israee

¹ Dukuān ne, xu'u é Pablú u ne, nuu kutū ú kuenta iña Jesúcristu, váta koo é dívi ntō, ña é ña te ña Israee nto, ní'i ntō é vā'a. ² Á te īni nto tsi dóo vā'a o dé Xuva ko nī kō da téé tsiñu ña ko é kā'án u tú'un ña ni ntō. ³ Tá'xi Xuva kō é kütuni ko é tuvi xu'u iñña ña, vatā o dé vā'a ú di'na é ña kué'e tsi tú'un é kāka'án u. ⁴ Dá nakua'a nto tú'un tsíkán ne, kütuni nto tsí iní u nuu i é tuvi xu'u iñá Cristu. ⁵ Dá nté vevií ne, ñá ni xē'é Xuva kō é kütuni ñá'a. Ntá tsi vevií ne, e xé'e Xuva ko kuénta iñña Espíritu Sántu san é kütuní pustrú san nī ña ntáká'án naa Xuva ko. ⁶ Sá'ā ne, nuu i é tuvi xu'u kídaá: tsí ña é ña te ña Israee ne, dadíi tsi ni'lí ña iñña Xuva ko nī ña Israee san, tsi e kúdadíi ña nī ña Israee san kuenta iñña tú'un va'á san. Ní'i ña é xē'é Xuva ko xū'u ña di dá kuinti'xe ña Cristu.

⁷ Téé tsiñu Xuva kō ko é kā'an ntódo u tú'un sa'a, tsi dóo vā'a ó de ña nī kó ne, tā'xi ña kó ntii ña vata koo é kūvi vií u tsiñu sā'a. ⁸ Xu'ú ne, dií ka dutsi kaa u é ña e dií ka dutsi kaa é kāduku ntée Xuva kō. Ntá tsi dóo vā'a o dé Xuva kō, tsi tá'xi ña é kā'án u nī ña é ña te ña Israee san tú'un va'á iñá Cristu é dií ka nuu á'vi é nté ña ini o nté kaa. ⁹ Ta'xi Xuva kō, ña

é de kû've é un ntí'ñ é ïo, é kā'an ntódo ú vata koo é kíni un ntíñ ntíñ ña'a nté ò de kú've ña é koo nuu i sá'ñ e xtúvi xu'u ña un tsi nte dá iñi ntu'u ñuxiví san. ¹⁰ Kuāno dé ña vata koo é kütuni un ntíñ ntíñ ña e ntádē kû've e dukún kan tsi dóo ini Xúva kō é un ntí'ñ nté koo vii ña dá kiní ña ña ntákuinti'xe i san. ¹¹ Un tsi nte dí'na kuān ó ncho vií ña kuenta iñia Tó'o ko Jesúcristu. ¹² Kuenta iñá Cristú ne, ini o tsí kuvi xee étsin ò nuu Xuva ko. Tsí te kuinti'xe ko ña ne, ña kaü'ví ka ko ña. ¹³ Dukuān ne, kaka'án u ni nto tē ña nátivi iní nto é kuān ó kanto'o kó kuenta iñia nto. Tsí xu'ú kanto'o kó vata koo é ní'i nto é vâ'a.

Kakuinimá Cristu nto

¹⁴ Dukuān né, kanchití ú nuu Xuva ko, dívi Uvā Tó'o ko Jesúcristu. ¹⁵ Uva ña iñia un ntíñ ntíñ tâtá ña'a sán di, kuān té ña ntoo e dukún kan, kuān té ña ntoo ñuxiví a. ¹⁶ Kaikán u te tâ'xi ña é kunñu ntii nima ntó kuenta iñá Espíritu ña, tsí ña te nté kaa ïo é vâ'a iñia ña. ¹⁷ Kaikán u te kunñu Cristu nima ntó da ntákuinti'xe nto. Na tâ'xi ña é kütú've vâ'a nto nté koo kuinima kué'en nto, ¹⁸ vata koo é kütuni ntó, ni ûn ntíñ ntíñ ña ntáduku ntée Xuva kō, nté kaa ní'i, nté kaa kani, nté kaa kúnu, nté kaa dükun kaxee tá'an é kâkuinima Xúva ko kō. ¹⁹ Kaikán u te kiní nto nté kaa ntio Cristu kó, kuān té ña kuvi kadá kuení kō tsi dóo kué'e, vata koo é kú'un tsitu kue'én nima ntó Xuva kō.

²⁰ Dôó kâ'nu Xuva kō. Dôó ïó ntii ña é kâde tsiñu ña nima kó ne, kuvi víi ña dií dií ka va'a é kaikan o, dií dií ka va'a é kadá kuení kō. ²¹ Te kâ'an ña'a tsi dóo ka'nu Xuva ko kuénta iñá ña ntákuinti'xe i san, kuenta iñá Jesúcristu. Kuān koo ka'an ña da ntántoo ká ña'a san ñuxiví a ne, ntii dañu ntúvi dí. Kuan tsi koo na kō.

4

É uun tsi kúñū kúvi o kuēnta iñā Espíritū Sántū san

¹ Xu'u é nuu kútū ú kuenta iñā Xuva kó ne, kaikán u nta'a nto te vií ntó vatā ó ntio Xuva kō é vií ña e kána ña. ² Ná vií ka'nu nto. Ná ku kudiin nto ni ña'a. Na kütíi nto kuntetu nto. Na kütíi nto ni tā'an nto. Na kuñima ntó ña. ³ Koo ntii ntō é ña xtuví mii ntō é uun tsi ntadé kuení nto vatā ó katá'xi Espíritū Sántū san dá ntoo vá'a nto. ⁴ Uun tsi kúñu nto, ni Úun tsi Espíritu ntō dí, vatā ó Ío uun tsi nuu i é vā'a e ntantétu nto é nī'i ntó rkontuvi, nto'o é kána Xuva ko ntō. ⁵ Uun tsi Tó'o kō, uun tsi tú'ün va'a é kuinti'xe ko, ni Úun tsi nuu i é kutsi ntute o. ⁶ Uun tsi Xuva ko, divi Uva ko Ún ntíí ntíí o. Divi ñā é odo nuū ña é un ntíí ntíí o. Divi ñā é nuu mé'ñu nuu dava ña ko Ún ntíí ntíí o.

⁷ Ntá tsi é un é un Ó ne, é tā'xi Cristu ko nuu i é vā'a é vií ó, vatā o ntío ña. ⁸ Dukuān ne, kaka'an tú'un Xuva kō:

Da kūntáa ña e dukún kān ne,
ntēka ñā ñu'u kutū ne,
xé'e ña nuū i é vā'a é vií ña'a san,
ka'an.

⁹ ¿Nee iñá ntu kani tu'un é kāka'an é kūntáa ña? Ncho ka'an tsí di'na naínu ña ñu'u a. ¹⁰ Ña e naínú san ne, divi tsi ñā é kūntáa ña mí'lí e dií ka dukun e dukún kān vata koo é kadā kú've ñá da kaníí dū'va. ¹¹ Tā'xi ña nuu i é vií o, é un é un o. Iō ñá ne, xé'e ñā é vií ñá pustru. Iō ñá ne, xé'e ñā é kā'an ñá naa Xuva ko. Iō ñá ne, xé'e ñā é kā'an ntódo ña tú'ün é nakáku Ó. Iō ñá ne, xé'e ñā é kadā kú've ñá ña ntákuinti'xe i sán ne, nakuā'a ña ña nchu'ún san di. ¹² Kuān o dé ña vata koo é koo tú've ña ntáduku ntée ña é vií ñá tsíñu ña, vata koo é nakué'nu ña ña ntákuinti'xe i Cristú san ¹³ da nté dadíi tsi kuinti'xe

ko, dā nté dadii tsi ini vá'a o I'xá Xuva kō. Kidáā ne, kuka'xi nuu ò ne, kué'nu ò vata koo é un ntí'i é vii ó ne, vií o vatā o dé Cristu. ¹⁴ Ná vií ka o vatā ó de i'xá san é nuu nuu tsi ntánadama e ntádē kuení i. Ntántikin dá nēé ka nchu'un é xee e ntánañé'e ña ntaéni nta'ví san, ña e dóo ntáde é kīni kaa. ¹⁵ Ntá tsi ka'an o é nuu é ntaā í ni ñā'a, tsi ntákuinima kó ña. Kidáā ne, kue'nu ká o un tsi dā nte xee tá'an o vii o vatā o dé Cristu. Dívi ñā né, odo nuū ñá iña ña ntákuinti'xe i sán vatā ó odo nūu díki ko iña kúñu kō. ¹⁶ Xo'o ne, vata káa kúñu Cristu ntáa o, é dóo vá'a ó xi'i ta'an é un ntí'i ntí'i ta'vi i. Te ūn ntí'i tsi ta'vi i dóo vá'a ó ntáde tsiñu ne, dóo vá'a ó kae'nu kaníñ kúñu ña. Kuan koo na kuñima tá'an kō dí, un ntí'i ntí'i o e ntáduku ntée o Cristu.

Ntuvi xee iña ko e tá'xi Cristu

¹⁷ Dukuān ne, kaka'án u ni nto vē, tsí ntio Xuva kō é vii nto sá'a. Ná vií ka nto vatā ó de ña'a, ña é ña ini Xúva kō. Dotō tsi ntáde ña é ntio nima kíni ntáa ña. ¹⁸ Nínéé ini díki ña. Ña túvi ntuvi iña ña e tá'xi Xuva kō, tsí ña ntákutuni ña, tsi dóo ka'xi ini ña. ¹⁹ Ña ntákuka'an nuú ka ña é da mii tsí e ntáde ña é kīni kaa. Ná tē nté kaa diní ña é vii ña é un ntí'i ntí'i nuu i é kīni ntáa san. ²⁰ Ntá tsi dívi ntō ne, ña tē dúkuān ò ni nakua'a nto iña Cristu, ²¹ tē nuu é ntaā i e téku nto é kāka'an ñá, tē nuu é ntaā i é dívi ña nakuā'a ña nto; tsí kaka'an ña é nuu é ntaā i. ²² Vatā ó kanatāva o doo dé'én san ne, kuan koo naxtūví xio nto é ntio nima kíni kaa nto, é da mii tsí e ntaéni nta'ví nto. ²³ Kué'e ntō é ntavá'a Xuva kō nima ntó vata koo é vā'a tsi koo kadā kuení nto. ²⁴ Nakunúu nto ntuvi vā'a iña nto é dē kû've Xuva ko iña ko vata koo é vii o vátā ó de ña. Dívi ñā ne, kade ña é vā'a ni ñā'a sán ne, ña túvi nēe é kuëtsí ña. Kuān koo vií o dí, tsi ntákuinti'xe kō é nuu é ntaā i.

25 Dukuān ne, ñá kā'án ka nto dovéte. Ka'an nto é nuu é ntaā í ni tā'an nto, tsí uun tsi kúñū kúvi o ni ñā.

26 Te kūdiin ntó ne, ntá tsi ña ku viī nto é kīni kaa. Ña na'a tsi kudīin ntó dī, na ntūka'nu iní nto dī'na dá kuido nuu ngántii. **27** Ntē ña ku xe'e nto é kā'an tó'ō e ña vá'ā san nté koo vií nto.

28 Ña kadú'u sán ne, na xtuvī mii ña é kādu'u ña. Na kōó ntii ña kada tsiñu ña vata koo é nī'i ña é natsī'i ña iñā ña ntátaan nuú i san.

29 Ñá kā'an kíni nto, ntá tsi ka'an ntó nēe é vā'á, nēe é kaxntīi é kuē'nú ta'an nto vatā ó kantio ña, vata koo é na nāxnuu viko ña ña'a, ña kateku í san.

30 Ña ku vii nto nee iñā é kāde i é kuntā'xa iní Espíritu Xuva kō, tsi tá'xi Xuva kō Espíritū san vata koo é kūtuni ko tsi ntáduku ntée o Xuva ko tē xee ntúvi é naki'l kue'en ñá kō.

31 Xtuvī mii nto é dutsi kuiní nto, nī é kakudiin nto. Ñá ku nāa núu ká nto. Ñá ku kāchu'u ntó. Ntē ña ka'an kíni nto iñā ta'an nto. Ñá ku viī nto nté uun nuu i é kīni kaa. **32** Ntá tsi vií nto é vā'á ni tā'an nto. Ntuntā'ví ini nto ñā ne, kada ka'nu iní nto ni ña vatā ó de ka'nu iní Xuva ko ni nto kuēnta iñā Cristu.

5

Nté koo é vā'á koo kuntoo i'xá Xuva kō

1 Vií nto vatā ó de Xuva kō, tsi i'xá ña nto e dóo ntío ña nto. **2** Utén utén kuinima ntó ta'an nto vatā o kuínimá Cristu ko dá xe'é ña ntuvi iñā ña kuenta iñā ko. Dívi ñā e kúvi ña doméni e dóo va'a, é vata kaa uun diko e dóo vá'a ñe'e iñā Xuva ko.

3 Dívi ntō e ntáduku ntée nto Cristú ne, ñá ku kā'an nto nté uun tú'un nuu i é kīni kaa e ntáde ña'a ni ñadí'í san, e ntáde ne'u iní ña ni ñā'a san. **4** Ñá ku kā'an nto tú'un dēntu. Ñá ku dotō tsí ka'an ntó, ntē

ñā doto tsí xkuntée nto nuu i é ñā vá'a, tsí ñā te vá'a o é kuān koo víi o. Dií ka vá'ā ó te nākué'e o sintiá'ví nta'a Xuva kō. ⁵ Tsí ini vá'a nto tsí da xōó ka ña'a é kakidi ni'i ñā ñadí'i é ñā te ñadí'i míi ñā né, da xōó ka ña'a é kāde ñā é kīni kaa, da xōó ka ña'a é kākune'u iní ñā, é kānuu iní ñā tuku nuu i é ñā te Xuva kó ne, ñā nī'i ñā é vā'a nta'a Xuva kō, nté ntā'a Cristu. ⁶ Ná ku dā vá'a nto é kāni nta'ví ña'a san nto te dotō tsi nták'a'an ñā dovete, tsí kuenta iñā i sá'ā ne, kué'e Xuva kō e dóo nto'o ñā, da xōó ka ña'a é ñā ncho kuintí'xe i ñā. ⁷ Ná ku kudadíi nto ni ñā kuān ntáa san.

⁸ Dívi ntō né, vata te ñinée mi ntaíka nto kídaā, ntá tsi vevíi ne, é nāxi'lí Xuva kō mi ntaíka nto. Vií nto vata tsí ó de ña'a, ñā é kaíka mí kaxi'lí nuu ñu'u. ⁹ Tsí ñā é kānaxi'lí nuu í ne, kade ñā é vā'a. Kade ñā é ntio Xuva kō. Kade ñā é nuu é ntāa i. ¹⁰ Koo ntii nto vií ntó nee nuu i é dií ka va'a é vií ntó vatā o é ntio Xuva kō. ¹¹ Ná ku dotō tsí kini nuu nto nuu i e ntáde ñā e ntaíka mí ñinée, tsí ñā kaidiá'ví. Ntá tsi nañelé ntó ñā tsí ñā te vá'a o ntáde ñā. ¹² Tsi ntákuka'an nuu ko é kā'an o nuu i é ntáde xu'u ñā. ¹³ Ntá tsi dā naxi'lí nuu ñu'u san ne, ntii díto nuu i é iō xu'u, nte ntáa nti'xe. ¹⁴ Tsí ñā te nee iñā é kuvi koo xu'u dá kaxi'lí nuu ñu'u san. Dukuān ne, kaka'an ñā:

Ntoton, dívín é kakidin.

Nakuntítsin mé'ñū ñā xi'lí san ne,
Cristu naxi'lí nuu ñā nuu o,
ka'an ñā.

¹⁵ Koto vá'a nto nté ó ntáde nto ve. Ná vií ntó vatā ó de ñā tuntú san, ntá tsi vií nto vatā ó de ñā e dóo ki'in iní i. ¹⁶ Koo ntii nto kada tsiñu nto vi'a iō ka ntuvi, tsi dóo iō nuu i é kīni kaa ntuvi sā'a. ¹⁷ Dukuān ne, ñā vií ntó vatā ó de ñā tuntú san, ntá tsi kutuni nto nee é ntio Xuva kō é vií nto. ¹⁸ Ná ku de ki'vi ntō tsí dukuān ne, ñā kúvi kotō kú've nto.

Ntá tsi kué'e nto é kadā kû've Espíritū sán nima nto. ¹⁹ Kata nto nchu'ún ni tā'an nto. Kata nto un ntíi ntíi nuu i é kák'a'an tsi dóo ka'nu Xuva kō. Kaníi nima ntó kata nto iñña Xuva ko. ²⁰ Nguentúvi nakué'e nto sintiá'vi nta'a Xuva ko iñña é un ntí'i da nēé ka nuu i kuenta iñña Tó'o ko Jesúcristu.

Vata tsi te ñavi'i kō ña ntákuinti'xe i san

²¹ Vií nto é ntio ta'an nto, tsi ntaíko ñu'u ntō Cristu.

²² Dívi nto, ñadí'i, vií nto vatā ó ntáka'an xíi nto, vatā ó de nto nī Tó'o ko Jésuu. ²³ Tsi ntádē kû've ñatíi san iñña ñadí'i ña, vatā ó kade kû've Cristu iñña ña ntákuinti'xe i ña. Dívi ña né, kanakakū ña un ntíi ntíi ña ntákuinti'xe i ña tsi uun tsi kúñu kúvi ña ni ña. ²⁴ Vatā o ntáde ntaa ña ntákuinti'xe i é kák'aán Cristú ne, kuan koo na kāda ntaa ñadí'i san un ntí'i é kák'a'an xíi ña.

²⁵ Dívi nto, ñatíi ne, na kuínima ntó ñadí'i ntó vatā o kuínima Cristu ña kuínti'xe i ña. Tsí xe'é ña ntuvi iñña ña doméni kuenta iñña ña, ²⁶ vata koo é nākate ña kueítsi ña é nakutsi ntúte ña ña da kuínti'xe ña tú'un ña. ²⁷ Kuán o dé ña vata koo é ntāda ña ña kuenta ntaa'míi ña, é vata kaa ñadí'i, ña e dóo vá'a kaa. Doo vá'a ntí'xe ña vata kaa uun doo e dóo nuu a'ví san é ña tuvi mí'i ni xé'e, ña tuvi mí'i ntútsi'i, ntá tsi vá'a kue'en. ²⁸ Du'vá ó kantio é kuinima ñatíi san ñadí'i ña, vatā ó kakuinima ña kúñu mii ña. Te kakuinima ña ñadí'i ña ne, kakuinima ña kúñu mii ña di. ²⁹ Xoxó ñatíi é ña ntio kue'en ña kúñu mii ña, ntá tsi kaxé'e ña é kā'xí ne, kade ña i kuenta. Kuán ó kade Cristu ni ña ntákuinti'xe i ña di, ³⁰ tsi ntáduku ntée ña ña. Xo'ó né, kuán o ntáduku ntée o kúñu Cristú di. Tsí dadíi tsi kúñu kúvi o ni ña. ³¹ Dukuán ne, kaka'an tú'un Xuva kō tsí xtuví mii ñatíi san uva ña ni di'i ña vata koo é kutini'i ña ñadí'i ña. Ntuvi ña ne, uun tsi kúñu kúvi ña, ka'an.

32 Sá'a nūu i e dóo ka'nu, é ña ini o. Ntá tsí kaka'án u sá'á vata koo é kütuni nto nté o de Cristu ni ña ntákuintil'xe i ña. **33** Ntá tsí kuinima ntí'xe nto, é un é un nto, ñadi'l'í ntó vatā o ntákunima nto kúñu mii ntō. Ñadí'l'í san ne, na kuiko ñu'u ña xii ña dí.

6

1 Dívi nto, í'xá, kada ntaa nto e nták'a'an úva nto ni dí'l'i nto, vatā o é ntio Xuva kō. Tsí vá'á o é kuān koo vií nto. **2** Tsí tú'ün é kuvi üun é kāka'an é ní'i ko é vā'á te kāda ntaa o ne, kaka'an: "Kuiko ñu'u nto uva nto ni dí'l'i ntō, **3** vata koo é kuntōo vá'a nto, vata koo e dóo kani ntuvi iña nto ñuxiví sa", ka'an.

4 Dívi ntō né, uvā, ña kú de nto é na kūdiin i'xá nto, tsí nakuē'nu vá'a nto i. Kué'e nto é ntō'o i te ña vá'a o ntáde ne, kué'e nto i ítsi nté koo kuntikin Xúva kō.

5 Dívi ntō, ña ntáde tsíñu ne, kada ntaa nto e nták'a'an tó'o ntō, ñá ntoo ñuxiví sa. Kuiko ñu'u nto ñā. U'vī ntō ña. Kaniñ nima ntó vií nto tsíñu e ntáta'xí ña vata tsí tē ntáde tsíñu nto iña Crístu.

6 Kada ntaa nto, ñá te da mii tsí da ntaíto ntáde ña nto, vata koo é kā'an ñá tsí dóo va'a nto, ntá tsí kada ntaa ntí'xe nto vatā ó de ña kade tsíñu iña Xuva ko. Kaniñ nima ntó vií nto vatā ó ntio Xuva ko. **7** Vií nto tsíñu nto níñ kue'én ini nto, vata tsí te iña Xuva ko ntáde tsíñu nto, ñá te da iña ña'a tsí.

8 Ini ntó tsí da xóó ka ña'a, te ña kade tsíñu ne, o tē tó'o tsíñu ne, ní'i ñá é vā'a nta'a Xuva ko kuénta iña i é vā'a é kāde ña.

9 Dívi ntō dí, tó'o tsíñu, kuān koo vií nto ní ña ntáde tsíñu iña nto. Ñá ku kadā xení nto ni ñā, Naka'an ntō tsí io Tó'o nto ntuvi ntó ña, ñá é tuví e dukún kān né, dívi ñá ne, ñá kāde ña kuentá nee ña'a ó.

Nté koo nada'an ña ntákuintil'xe i sán nima ña

10 Kaka'án u sá'a ni nto vē. Ntii na kōo nima nto ve, tsi ntáduku ntée nto Tó'o kō. Tsi dóo ío ntii ñā é ta'xi ña kō. **11** Vata tsī ó kainúu sntadún san du'nu é kuvi káa ne, kuan tsī koo nakunúu nima nto Espíritu Xuva kō sán di, vata koo é ña kuvi vii Tó'o e ña vá'ā san ní nima nto é ncho kani nta'ví nto. **12** Tsi ñā te ntánaa o nī ña é iō kúñu i ni xīki i, tsi ntánāa o ni tatsin ña vá'ā e dóo ntii inī i, e ntáde kû've iña ña ntaíka mi dóo neé ñuxiví sa, ni tātsin é ña vá'a é ntaíko e dukún kān. **13** Dukuān ne, ki'i nto un ntíi ntíi nuu i é kāta'xi Xúva kō vata koo é kuvi vii nto nada'an ntō nima ntō te xēe ntúvi é kīni kaa san. Dá iō tu've vá'a nto ne, kutu kuntōo nto.

14 Dukuān ne, diin tsi kuntōo nto é nāki'ni kutu nto í'xi nto é nuu é ntaā í vatā o dé sntadún san ni ñī í'xi ña. Vii nto é vá'a vata koo é nada'an ntō nima ntō, vata tsī ó kanada'ān sntadún san nima ña é kaitavi núu ña du'nu káa san. **15** Vata tsī ó kaxio tú've dī'in nto e ntaxf'i nto ntí'xen nto ne, kuan kōo koo tú've nto é kika'an ntódo nto tú'ūn va'ā san nté koo kūntóo vá'a ō. **16** Dií dií ka nuu á'vi ne, é kuintí'xe vá'a nto vata koo é nada'an ntō nima nto nuu i é kīni kaa é kanakuita ntée tó'o e ña vá'ā san ntō, vata tsī ó de sntadún san dá kakāta nteé ña le'e káa san vata koo é ña dúku ña ntuvē é kai'xí san. **17** Vata tsī o kaitávi dīkí sntadún san ñīi e'xín ña ne, kuan tsi koo nada'an nto dīkí ntō di é kuintí'xe ntō tsi é nakákú Xuva ko ntō. Kuní'i nto káa kāni iñā Espíritū di, é diví tú'un Xuva kō. **18** Da nēé ka é vii ntō ne, ka'an ntá'vī ntō ni Xuva kō. Kákan nto nta'a ña da nēé ka nuu i é kā'an Espíritu ñā é kākan nto. Ntító koo kuntōo nto. Ntē ña ku nátivi iní nto. Utén utén ka'an ntō ni Xuva ko iñā é un ntíi ntíi ña ntáduku ntée ña. **19** Ka'an ntá'vī ntō kuuenta iñá ko di, na ta'xi Xuva ko tū'ún nee iñā é kā'án u, vata koo é ña u'ví ko é kā'án u ni ñā'a iñā tū'ún va'ā san é iō xu'ú iñā ña. **20** Xuva ko taxnūu ña ko é kête xaa

u tú'un ñā né, dukuān é nuu kutū ú vevii. Ka'an ntá'ví ntó vata koo é ña u'ví ko nté un siin é kā'án u tú'un ña, vatā ó ntio ña é kā'án u.

I'a ntí'i tutú san

²¹ Tiquicu, ení kō e dóo ntio ko, ña e dóo xntíi kó tsiñu Xuva kō né, ntaa ña ni ntō é un ntí'i iñá ko, vata koo é kütuni nto nté o de ú ne, nee tsíñu kade ú ve. ²² Dukuān né, kataxñuu ú ña é kí'in ña mí ntoo nto vata koo é kā'án ñá ni ntō nté o de ntí, vata koo é na kíi nima nto é vií ntó tsiñu Xuva kō.

²³ Na ta'xi Xuva ko ni I'xā ñá, Tó'o ko Jesúcristu, é kuntōo vá'a un ntíi ntíi ta'an kō, é kuñima tá'an ña, é dií ka kuinti'xe ña. ²⁴ Na naxnuu viko Xuva ko ûn ntíi ntíi ña é ña ni xtuví mii i e ntákuinima i Tó'o ko Jesúcristu kánii nima i. Kuan tsī koo é kā'án u ni ntō.

Tū’ún xuva kō vatā ó ntáka’an ña ñuu Coatzospan

New Testament in Mixtec, Coatzospan (MX:miz:Mixtec, Coatzospan)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Coatzospan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Coatzospan

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
8f775598-56d9-56fd-966e-15e054d2f275